

Afgørelser – Reg. nr.: 01094.00

Fredningen vedrører: Farumgård Park

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 12-08-1969, 23-02-1949

Fredningsnævnet 05-02-1969, 23-07-1947

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

=====

År 1969, den 12. august, afsagde Overfredningsnævnet så-
lydende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1963/68 om erstatning for delvis fredning af Farum-
gård, Farum sogn.

I den af fredningsnævnet for Frederiksborg amts sydlige
fredningskreds den 5. februar 1968 afsagte kendelse hedder det:

"Under 16. marts 1965 tilskrev landsretssagfører Niels Arup som sagfører for St. Ursula-Stiftelse, Farumgård, fredningsnævnet således:

"Under 23. februar 1949 afsagde Overfredningsnævnet kendelse vedrørende fredningen af Farumgård og den dertil hørende park, og denne kendelse hvilede på den af fredningsnævnet for Frederiksborg amt under 23. juli 1947 afsagte kendelse. I fredningsnævnets kendelse fulgte man de synspunkter, som de offentlige myndigheder havde anlagt med hensyn til nødvendigheden af en fredning, men det blev også udtalt, at fredningsnævnet anså det for indlysende, at Sct. Ursula-Stiftelsen som ejer af Farumgård ville fremsætte krav om erstatning, hvis spørgsmålet om ejendommens salg skulle blive aktuelt. Man anså det imidlertid for umuligt på det daværende tidspunkt at vurdere, i hvilket omfang et sådant krav om skadeserstatning kunne følges, fordi salget på det daværende tidspunkt ikke var aktuelt. Spørgsmålet om erstatningen blev derfor udsat til afgørelse til det tidspunkt, til hvilket et salg måtte finde sted, og til man kendte betingelserne for et sådant salg."

Landsretssagfører Arup oplyste ved samme skrivelse, at den fornævnte stiftelse har besluttet sig til at sælge ejendommen, således at spørgsmålet om erstatning kan forventes at blive aktuelt. Sagen blev af nævnet forelagt statens konsulent i fredningssager med henblik på fremgangsmåden ved sagens behandling.

Konsulenten, civilingeniør C. Blixencrone-Møller, har udtalt, at sagen må behandles af fredningsnævnet på grundlag af den allerede afsagte kendelse om fredningens omfang, hvilken kendelse igen må danne

grundlag for nævnets afgørelse af spørgsmålet om ydelse af erstatning for den stedfundne fredning.

Den fornævnte stiftelse er oprettet den 26. august 1932, og navnet er: St. Ursula-Stiftelse.

Farumgård er beliggende i Farum og er matrikuleret således: 1 g og cg, Farumgård by, og 81, Farum by, alt af Farum sogn.

Den 6. april 1933 blev der tinglyst skøde til St. Ursula-Stiftelsen. Ved betinget skøde af 6. maj 1965, tinglyst den 11. maj 1965, blev ejendommen overdraget af stiftelsen til direktør Finn Riis-Hansen og hustru Ruth Riis-Hansen og ved endeligt skøde, tinglyst den 13. januar 1966, blev fru Ruth Riis-Hansen ejer af ejendommen som hendes særeje. Købesummen androg 1.250.000 kroner.

Den 5. maj 1965 afholdt nævnet et møde i sagen, hvor landsretssagfører Arup forbeholdt sig, i henhold til den i hans skrivelse omhandlede Overfredningskendelse, erstatning for såvel fredning af parken som for offentlig færdselsret ad en gennem selve parken udlagt sti, således at erstatning kan kræves, når stiftelsen har solgt ejendommen.

Sagens forhistorie er følgende:

Efter vedtagelse af lov af 13. november 1940 om stianlæg m.m. i Københavns-egnens grønne områder blev det aktuelt om en gennemførelse af en sti omkring Farum Sø, og det blev overladt til Farum kommune og i særdeleshed Frederiksborg Amts vejvæsen at udarbejde en skitseplan for en sti langs Farum Sø. Ved udarbejdelse af planer for stianlægget til brug for fodgængere forbi Farumgård viste det sig, at offentlige stianlæg tværs over ejendommens areal mellem bygningerne og søbredden ville blive meget generende for St. Ursula-

Stiftelsen, der havde købt Farumgård til benyttelse som kloster.

Der blev drøftet nogle planer om en ændring af stiføringen med fornøden hensyntagen til stiftelsen. Resultatet blev, at stien, der i henhold til stiloven skulle være såvel cyklesti som fodgængersti, skulle føres nord om Farumgård i stedet for langs søen. Som et led i forhandlingerne blev der den 11. november 1943 - for at undgå stiføring mellem søen og bygningerne - af stiftelsen givet en fredningsdeklaration om fredning af selve parken.

Denne deklaration, som i øvrigt aldrig blev tinglyst, er sålydende:

F R E D N I N G S D E K L A R A T I O N

"Undertegnede Sct. Ursula Stiftelse erklærer herved med bindende virkning for os og senere ejere, at den os tilhørende ejendom Farumgård, matrikuleret som matr.nr. 1 g, 1 cg og 14 b, Farumgård, Farum sogn, skal være fredet som nedenfor nærmere angivet:

Parken skal opretholdes som sådan og således, at dens nuværende karakter i alt væsentlig bevares, hvorfor tilstedeværende alleer og trægrupper ikke må sløjfes.

På ejendommen må ikke rejses ledningsmaster eller foretages yderligere udstykning.

Ejendommens bygninger henlægges som fredet mindesmærke under Nationalmuseet i henhold til § 7 i lov nr. 137 af 12. marts 1918 om bygningsfredning, således at der ikke uden Nationalmuseets tilladelse ved ejendommen må foretages nogen bygningsændring, det være sig ind- eller udvendig, ved hel eller delvis nedrivning, ombygning eller tilbygning, hvorved ejendommens stil, karakter eller udseende efter museets skøn ændres.

Det skal være den til enhver tid værende ejer af ejendommen tilladt at opføre interimistiske mindre huse til fjerkræ og lign. under forudsætning af, at det kan ske uden forringelse af ejendommens skønhedsværdier.

Den intime landskabelige forbindelse mellem bygninger, park og sø skal stedse opretholdes. Der må derfor ikke mellem bygningerne og søen, så lidt som andet sted i parken anlægges gennemgående vej eller stianlæg i tilslutning til offentlige anlæg af tilsvarende art eller opføres nye bygninger af nogen art bortset fra interimistiske udhuse, jfr. foranstående afsnit.

Denne deklaration vil være at tinglyse som servitut på ovennævnte ejendom, påtaleret tilkommer ejeren, naturfredningsnævnet for Frederiksborg amtsrådskreds, Danmarks Naturfredningsforening og Nationalmuseet hver for sig eller i forening.

Farumgård, den 11. november 1943.

M. Angela von Gilgenheimb.

M. Haveria Molinari.

M. Regina Sperlich."

De seneste forhandlinger endte med, at sagen, som indeholdt et fredningstilsagn, blev henvist til afgørelse hos fredningsnævnet for Frederiksborg amtsrådskreds, der den 23. juli 1947 afsagde en kendelse, der er sålydende:

"I skrivelse af 27. november 1945 til Farum kommune har Ministeriet for offentlige arbejder med hensyn til linieføringen for stianlæg nr. 6 udtalt, at man under hensyn til, at ejerne af Farumgård vil stille sig imødekommende overfor spørgsmålet om at give offentligheden adgang til Farumgårds park, såfremt stien ikke føres gennem parken, vil være villig til - uanset den betydelig større bekost-

ning - at føre stien nord om parken (gennem Farum by) på betingelse af, at der ved behørig tinglyst deklARATION sikres offentligheden adgang til Farumgårds park i tilfredsstillende omfang, samt på betingelse af, at der på ejendommen tinglyses en fredningsdeklARATION i overensstemmelse med et tidligere fremsendt udkast.

Sognerådet har derefter anmodet fredningsnævnet om at afsige kendelse om fredningen og om offentlighedens adgang til parken.

Ejeren af Farumgård (matrikuleret som matr.nr. 1 g, 1 cg og 14 b af Farumgård, Farum sogn) er Sct. Ursula Stiftelsen. Ved henvendelse til kommissarius for konfiskation af tysk og japansk ejendom er det blevet oplyst, at stiftelsen ikke omfattes af konfiskationsbestemmelserne i lov af 30. marts 1946.

Med hensyn til fredningen er der mellem ejeren af Farumgård og Farum sogneråd enighed om, at denne - uden noget vederlag til stiftelsen - bør ske således:

Parken skal opretholdes som sådan og således, at dens nuværende karakter i alt væsentligt bevares, hvorfor tilstedeværende alleer og trægrupper ikke må sløjfes.

På ejendommen må ikke rejses ledningsmaster eller foretages yderligere udstykning.

Ejendommens bygninger henlægges som fredet mindesmærke under Nationalmuseet i henhold til § 7 i lov nr. 137 af 12. marts 1918 om bygningsfredning, således at der ikke uden Nationalmuseets tilladelse ved ejendommen må foretages nogen bygningsændring, være sig indvendig eller udvendig, ved hel eller delvis nedrivning, ombygning eller tilbygning, hvorved ejendommens stil, karakter eller udseende efter museets skøn ændres.

Ej heller må der opføres nye bygninger, bortset fra, at det

skal være den til enhver tid værende ejer af ejendommen tilladt at opføre interimistiske mindre huse til fjerkræ og lign. under forudsætning af, at det kan ske uden forringelse af ejendommens skønhedsværdier.

Den intime landskabelige forbindelse mellem bygninger, park og sø skal - specielt med hensyn til vejanlæg og stianlæg - stedse opretholdes.

Med hensyn til offentlighedens adgang til parken er der mellem Sct. Ursula Stiftelse og Farum sogneråd enighed om, at denne vederlagsfrit vil være at tillade gennem parken mellem den røde låge og hovedindkørselen til Farumgård ad stien langs Farum sø, drejende til højre op gennem Farumgårds to fløjporte og derfra ad indkørselsvejen ud til den såkaldte "Sandvej" på følgende vilkår:

1. Tilladelsen gælder kun for fodgængere.
2. Færdsel er kun tilladt på den for adgang til offentlige parker sædvanlige tid af dagen.
3. Færdsel og ophold udenfor stien (vejen) er forbudt.
4. Opsætning af skilte ved de to indgange samt langs stien (vejen) bekostes af Farum sogneråd, ligesom stiftelsen overfor sognerådet har krav på refusion af enhver anden udgift, som den heromhandlede færdselstilladelse måtte medføre.
5. Farum sogneråd forpligter sig til at medvirke til, at færdselstilladelsen bliver til mindst mulig ulempe for stiftelsen og dens gæster samt til at foranledige indskriden mod eventuelle misbrug.
6. Stiftelsen forbeholder sig at tilbagekalde færdselstilladelsen:

- a. Såfremt der måtte blive ført en offentlig vej eller sti gennem Farumgårds park. Stiftelsens ret til i så fald at kræve erstatning herfor skal ikke være forringet på grund af den meddelte færdselstilladelse.
- b. Såfremt færdselstilladelsen mod forventning måtte medføre væsentlig ulempe for stiftelsen eller dens gæster.

Stiftelsen er villig til at underkaste sig Ministeriet for offentlige arbejders afgørelse af, hvorvidt ulemperne må anses for væsentlige.

Det er derimod ikke lykkedes at nå til enighed om, hvorvidt tilladelsen til offentlig færdsel gennem parken bør være begrænset i tid.

Ministeriet for offentlige arbejder og Farum sogneråd modsætter sig en sådan begrænsning, medens Sct. Ursula Stiftelse holder på, at den kun kan give færdselstilladelsen som gældende, så længe stiftelsen ejer Farumgård, og at den, såfremt denne begrænsning ikke føjes til, må forbeholde sig at kræve erstatning for den forringelse i ejendommens salgsværdi, som færdselstilladelsen medfører.

Nævnet erkender, at stiftelsen ved at tilbyde fredningen vederlagsfrit har ydet et værdifuldt bidrag til bevaring af den landskabelige skønhed i Farum, selv om stiftelsen muligvis i det væsentligste får ækvivalent herfor gennem fritagelsen for at få et offentligt sti-anlæg ført gennem parken.

Alligevel må nævnet skønne, at en tidsbegrænset fredning er utilfredsstillende, selv om man formentlig tør anse det som en ret fjernt liggende mulighed, at stiftelsens forhold skulle ændre sig således, at en afhændelse af ejendommen og parken måtte anses som påkrævet eller rimelig.

Herefter findes da ministeriets og sognerådets synspunkt at burde følges. At stiftelsen må have krav på erstatning, hvis spørgsmål om afhændelse måtte blive aktuelt, anser nævnet som selvfølgelig; men man må på den anden side anse det som umuligt på nuværende tidspunkt at vurdere, i hvilket omfang et erstatningskrav, der har en så lidet aktuel karakter som det foreliggende, bør tages til følge.

Spørgsmålet om erstatning findes derfor at måtte udskydes, således at det først afgøres, når det har vist sig, at en afhændelse skal finde sted, og vilkårene for en sådan afhændelse kendes.

D e r f o r b e s t e m m e s :

Ejendommen Farumgård matr.nr. 1 g, 1 cq og 14 b af Farumgård, Farum sogn, og den dertil hørende park fredes i det foran bestemte omfang.

Der sikres offentligheden ret til at færdes gennem parken i det foran bestemte omfang og på de foran anførte betingelser.

Spørgsmålet om erstatning til ejeren vil være at tage op til afgørelse, når det kan godtgøres, at ejendommen agtes afhændet. Denne kendelse vil være at tinglyse som servitutstiftende på ejendommen. Påtaleret har ejeren, ministeriet for offentlige arbejder, Nationalmuseet, naturfredningsnævnet for Frederiksborg amt og Danmarks Naturfredningsforening, hver for sig eller i forening."

Den 23. februar 1949 afsagde Overfredningsnævnet kendelse i sagen. I denne kendelse er følgende bemærkninger:

"Sagen er forelagt Overfredningsnævnet af fredningsnævnet, hvorhos den på foranledning af udvalget vedrørende Københavnsegnens grønne områder er indanket af statsministeriet. Statsministeriet nærer i overensstemmelse med det nævnte udvalg, som mener, at mini-

steriet for offentlige arbejder betragter fredningen i forbindelse med retten til færdsel i parken som vederlagt ved, at stianlægget lægges udenfor parken, betænkelighed ved, at der ifølge kendelsen senere kan blive tale om udredelse af erstatning.

Overfredningsnævnet har den 7. maj 1948 besigtiget den fredede ejendom og forhandlet bl.a. med repræsentanter for statsministeriet, ministeriet for offentlige arbejder og Nationalmuseet. Det oplystes, at det projekterede stianlæg muligvis ville afskære et hjørne af det til parken hørende engareal, og Overfredningsnævnet opfordrede i denne anledning Frederiksborg amts vejinspektorat til at udarbejde et projekt, der ikke berører parkens arealer.

I henhold hertil har amtsvejinspektoratet udarbejdet et nyt projekt. Vejinspektoratet anfører, at fastlæggelse af et rensningsanlæg øst for Farumgårds park har umuliggjort en linieføring for stianlægget over rensningsanlæggets grund, hvorfor det vil være nødvendigt, særlig af hensyn til cyklestianlæggets gode udførelse, at afskære og erhverve et engareal af Farumgårds parks nordøstlige hjørne af størrelse ca. 1.000 m².

Overfredningsnævnet mener under hensyn til det af vejinspektoratet anførte at måtte acquiscere ved det sidst fremkomne stiprojekt.

Den af udvalget vedrørende Københavnsegnens grønne områder fremsatte betragtning vedrørende erstatningsspørgsmålet indeholder efter Overfredningsnævnets opfattelse ikke tilstrækkelig begrundelse for at ændre den ved fredningskendelsen trufne ordning; thi det omhandlede stianlæg kunne kun føres gennem parken imod udredelse af erstatning.

Fredningsnævnets kendelse vil herefter kunne stadfæstes, dog med den ændring, som bliver en følge af det ny stiprojekt.

T h i b e s t e m m e s:

Den af fredningsnævnet for Frederiksborg amtsrådsreds den 23. juli 1947 afsagte kendelse vedrørende fredning af Farumgård og den dertil hørende park stadfæstes, dog med den ovenfor angivne ændring."

Det bemærkes, at matr.nr. 14 b Farumgård, Farum sogn, er blevet inddraget under matr.nr. 1 g, Farumgård, Farum sogn.

Landsretssagfører Arup har på stiftelsens vegne, der som foran nævnt har solgt Farumgård, gjort gældende, at stiftelsen er berettiget til at få tilkendt og udbetalt erstatning for såvel fredning af parken som for den offentlige færdselsret. Stiftelsen har hertil yderligere bemærket, at selv om der i fredningskendelsen opereres med to former for fredning, nemlig dels fredning af parken og dels færdselsretten, er denne sondring imidlertid ikke opretholdt i kendelsens konklusion, hvor der uden begrænsning står anført, at spørgsmålet om erstatning til ejerne vil være at tage op til afgørelse, når det godtgøres, at ejendommen agtes afhændet.

Endvidere har stiftelsen anført, at der er en så nøje forbindelse mellem fredning af parken og færdselsretten, at spørgsmålet om erstatning må vedrøre begge sider af fredningen.

Endelig har stiftelsen til støtte for en erstatning for fredning af parken og sikring af færdselsretten anført, at det var en forudsætning for den fornævnte fredning, at der norden om gården blev gennemført et stianlæg, og da dette aldrig er gennemført på behørig måde, må stiftelsen også have ret til erstatning ud fra reglerne om bristede forudsætninger.

Landsretssagfører Arup har principalt nedlagt påstand om en erstatning på kr. 2.245.000.-, subsidiært kr. 1.900.000.-.

Nævnet ønsker heroverfor at anføre, at da der i kendelsen, hvor fredningsmyndighederne behandler fredningen af selve parken, bl.a. er anført følgende: "Med hensyn til fredningen er der mellem ejerne af Farumgård og Farum sogneråd enighed om, at denne uden noget vederlag til stiftelsen bør ske således", og fredningsdeklarationen af 11. november 1943 derefter er indkorporeret i kendelsen, må dette støtte den antagelse, at denne fredning er vederlagsfri.

Endvidere må det bemærkes, at fredningsmyndighederne i kendelsen efter afgørelsen af parkfredningen går over til en særskilt behandling af spørgsmålet om sikring af den offentlige færdselsret, og at nævnet i forbindelse hermed nævner, at der skal ydes erstatning herfor til sin tid. I konklusionen står følgende: "Spørgsmålet om erstatning til ejerne vil nævnet tage op til afgørelse, når det kan godtgøres, at ejendommen agtes afhændet."

Selv om erstatningsbestemmelserne i konklusionen isoleret betragtet kunne, som af ejerne anført, fortolkes derhen, at der skulle ydes erstatning for såvel fredning af parken som for sikring af færdselsretten, er det nævnets opfattelse, at da kendelsens konklusion, der skal være en konkret angivelse af, hvad der ovenfor i kendelsen er anført, og da det udtrykkeligt her er anført, at fredningen af parken sker uden vederlag, kan det ikke - uanset den formulering, der er anført i konklusionen - med rette antages, at der kan tilkomme ejerne nogen erstatning for parkfredningen.

Ejernes seneste påstand om, at erstatningen er begrundet i reglerne om bristede forudsætninger, idet der aldrig som oprindeligt aftalt blev gennemført et stianlæg norden om gården, kan nævnet ikke godkende, idet det afgørende for ejerne under forhandlingerne var at undgå et stianlæg mellem Farumgård og søen, hvilket er taget til følge.

Da der således ikke efter nævnets opfattelse kan tilkomme ejerne nogen erstatning for fredning af Farumgård med park, bliver der herefter alene at tage stilling til den påståede subsidiære erstatning for sikring af den offentlige færdselsret.

Ifølge erklæring af 8. juni 1967 har Farum kommunes tekniske forvaltning vedrørende Farumgård om 13. alm. vurderinger givet følgende oplysninger:

Matr.nr. 1 <u>cg</u> og 1 <u>g</u> af Farumgård med samlet areal 61.903 m ² er ansat til grundværdi	kr. 309.500.-
Forskelsværdi	<u>kr. 690.500.-</u>
Ejendomsværdi	<u>kr. 1.000.000.-</u>
Matr.nr. 81 af Farum - katolsk præste- bolig - nuværende ejer Farum kommune - med areal 1.199 m ² ansat til grundværdi.	kr. 50.000.-
Forskelsværdi	<u>kr. 40.000.-</u>
Ejendomsværdi	<u>kr. 90.000.-</u>

Landsretssagfører Arup har vedrørende sin opgørelse af sine erstatningsbeløb anført, at den på Farumgård den 8. december 1959 tinglyste fredning af gårdens hovedbygning tillige med den legale fredningsbestemmelse om forbud mod byggeri i en afstand af 150 m fra søkanten ikke med sikkerhed i sig selv er værdiforringende for ejerne, idet det må antages, at der findes købere til netop en sådan ejendom, hvor det drejer sig om en eksklusiv bolig indenfor hovedstadsområdet med passende afstand til naboer og offentlig færdsel. Ejendommen kunne også være særdeles godt egnet til brug for en institution eller erhvervsorganisation. Landsretssagfører Arup har yderligere gjort gældende, at manglen på sådanne eksklusive beboelser i det københavnske hovedstadsområde, der praktisk taget er helt opdelt i villagrunde, vil bringe prisen på en enebolig af Farumgårds

karakter op i mindst det samme plan som gældende priser på almindelige villagrunde, og her kan sammenligningsvis henvises til de priser, der betales for normal herskabsvilla i Hellerup, Gentofte, Klampenborg eller Rungsted.

Vedrørende den subsidiære påstand anfører andragerne, for at blive ved en forsigtig beregning og inklusive Farumgårds bygninger, at en pris af kr. 50.- pr. m² må anses for rimelig.

Da ejendommens areal er 61.903 m², vil
prisen beregnet med kr. 50.- pr. m²
i alt blive kr. 3.095.150.-

Landsretssagfører Arup har under sin principale påstand udregnet den gennemsnitlige pris pr. m² ved stiftelsens salg af selve Farumgård således:

Ejendommen omfattede ved salget

Farumgård matr.nr. 1 g 61.671 m²
" " nr. 1 cg 232 m²
Præsteboligen matr.nr. 81 1.199 m²
i alt 63.102 m²

hvilket med den anførte købesum svarer til en gennemsnitlig pris af kr. 19,81 pr. m².

Prisen for selve Farumgård af sammenlagt areal 61.671 m² og 232 m² eller i alt 61.903 m² ganget med gennemsnitspris kr. 19,81 bliver herefter kr. 1.226.298,43

Herefter gør stiftelsen gældende, at differencen kr. 1.868.851,57

eller afrundet til kr. 1.870.000.- er det erstatningskrav, som stiftelsen må kræve for fortsat sikring af den fornævnte offentlige adgang.

Landsretssagfører Arup har i tilslutning til den foran opgjorte erstatning anført, at stiftelsen, der er udgået fra Tyskland, har været i en tvangssituation, idet mulighederne for stiftelsens fortsatte eksistens her i landet efter 2. verdenskrig ville være højst

tvivlsomme, og at der efter krigens afslutning også blev foretaget en undersøgelse om konfiskation af Farumgård til fordel for statskassen, men med negativt resultat.

Landsretssagfører Arup slutter sin argumentation med, at der således af det foran anførte må gives fuld og hel erstatning ifølge konklusionen af Overfredningsnævnets kendelse uden nogen indskrænkende fortolkning for stiftelsen, som under de på fredningens tid og i tiden derefter har haft vanskelige kår for at kunne varetage deres interesse.

Sagen har været forelagt statens naturfrednings- og landskabskonsulent, skovrider Sten Bjerke, der i en skrivelse af 15. september 1967 bl.a. har udtalt:

"Ved besigtigelse med naturfredningsnævnet den 19. juni d.å. besøgte Farumgård.

Under besigtigelsen blev de gældende stirettigheder for offentligheden gennemgået, og det på ejendommen beliggende skovstykke besej.

På baggrund af besigtigelsen skal man herfra udtale, at den eksisterende stirettighed åbner en ganske særlig mulighed for almenheden for at iagttage på nært hold et værdifuldt bygningskompleks i et miljø, der dels fremhæver bygningens kulturelle værdi og yderligere i sig selv er af høj æstetisk karakter og landskabelig værdi. En opretholdelse af den eksisterende fredning må derfor anses for meget væsentlig, og denne frednings betydning vil sikkert være voksende fremover med Farum-områdets stigende befolkningmængde. Der skal yderligere tilføjes, at den igangværende udvikling af det gamle Farum tyder på, at dette kvarter vil bibeholde sit landsbypræg fremover. Et samlet landsby/herregårdsmiljø knyttet til Farum søs bredder vil sandsynlig-

vis kunne holdes næsten intakt. Det skal understreges, at en lignende bebyggelseskonstellation i øvrigt ikke findes i Københavns nærhed."

Med støtte i denne udtalelse og efter gentagen foretagen besigtigelse er nævnet enig i, at den eksisterende stiret er af en sådan værdi for offentligheden, at der ikke er tilstrækkelig grund til at give en indstilling til Overfredningsnævnet om en eventuel ophævelse af fredningen.

Kort over park og sti er vedlagt kendelsen.

Selv om det må erkendes, at der af landsretssagfører Arup er foretaget en omhyggelig og på mange måder velbegrundet beregning af erstatningens størrelse, finder nævnet, at der er visse usikkerheder vedrørende de anvendte vurderingsbeløb, hvis størrelse ikke er tilstrækkelig dokumenteret og derfor næppe kan lægges fuldt ud til grund for værdien af samtlige kvadratmeter arealer af Farumgård. Der må dog lægges vægt på, at selv om Farumgård ved sin skønne beliggenhed og sit værdifulde bygningskompleks og det dertil hørende parkanlæg normalt ville kunne sælges for en anselig stor købesum, vil dog den Liebhaber, som ønsker at købe en større ejendom til beboelse for sig og sin familie, formentlig finde, at den offentlige færdsel gennem gård og parkanlæg er en så væsentlig gene for blot en rimelig udnyttelse af netop de arealer af ejendommen, der er af betydning for ejendommens udnyttelse til privat bolig, at det må medføre, at købesummen nedsættes.

Nævnet finder, at erstatningens størrelse må afgøres ved et skøn, hvor samtlige omstændigheder må tages i betragtning.

Nævnet har under hensyn til de fornævnte synspunkter voteret om erstatningens størrelse og er enig i, at denne passende kan ansæt-

tes til kr. 100.000.--.

Landsretssagfører Arup har af det offentlige påstået sig tilkendt en passende godtgørelse for sagkyndig, juridisk bistand for stiftelsen og har herunder henvist til § 29 i lov nr. 166 af 4. juni 1964 om fremgangsmåden ved ekspropriation af fast ejendom, hvor der kan tilkendes godtgørelse for juridisk bistand til advokat m.v. I forbindelse hermed er det anført, at hvis der havde været tale om en procedure ved de almindelige domstole, ville advokatsalæret beregnet i henhold til advokatrådets vedtægter på grundlag af de nedlagte påstande være at fastsætte fra kr. 80.000.- til kr. 90.000.--.

Nævnet finder ikke, at der vedrørende eventuelt advokatvederlag kan drages sammenligning med bestemmelserne i ekspropriationsloven, idet der i denne sag alene er tale om fastsættelse af størrelsen af et erstatningskrav, når en situation senere indtræder, nemlig i det foreliggende tilfælde, at Farumgård sælges.

Nævnet er enig i, at det for stiftelsens bestyrelse bl.a. under hensyn til, at stiftelsens medlemmer er udlændinge, har været nødvendigt at antage juridisk bistand. Herefter finder nævnet, at der kan tilkomme stiftelsen et vederlag til betaling af juridisk bistand, og at dette vederlag passende kan ansættes til kr. 10.000.--.

Ifølge fredningslovens § 17 udredes 3/4 af erstatningen, stor kr. 100.000.--, og vederlag til juridisk bistand kr. 10.000.--, af statskassen og 1/4 af amtsfonden og de i amtsråds kredsen beliggende købstæder efter folketal i henhold til senest offentliggjorte folketælling, idet det dog indstilles, at Overfredningsnævnet træffer bestemmelse om, at endnu en større andel af erstatningen udredes af statskassen, idet bemærkes, at den fornævnte fredning var et led i

gennemførelse af stianlæg, jfr. lov af 13. november 1940."

Konklusionen er sålydende:

"Der tilkommer St. Ursula-Stiftelse i erstatning for den ved Overfredningsnævnets kendelse af 23. februar 1949, tinglyst den 1. marts 1949 på matr.nr. 1 g og 1 cg, Farumgård, Farum sogn, trufne bestemmelse om, at der sikres offentligheden ret til at færdes gennem parken i det foran bestemte omfang, et beløb stort kr. 100.000.- med renter 6 % p.a. fra kendelsens afsigelse. Der tillægges endvidere stiftelsen et vederlag, stort kr. 10.000.- for udlæg til juridisk bistand.

Erstatningen og det nævnte vederlag udredes med 3/4 af statskassen og med 1/4 af Frederiksborg amtsfond og de i amtsråds-kredsen beliggende købstæder i henhold til senest offentliggjorte folketælling."

Kendelsen er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 3, og er tillige indanket af den tidligere ejer af Farumgård, St. Ursulastiftelsen, Bielefeldt, Den tyske Forbundsrepublik.

Overfredningsnævnet har den 25. juni 1968 foretaget besigtigelse i sagen og har forhandlet med den ankende, St. Ursulastiftelsen, repræsenteret ved landsretssagfører Niels Arup, Kronprinsessegade 32, 1306 København K., der gentog de for fredningsnævnet nedlagte påstande, samt med repræsentanter for Farum kommune, Frederiksborg amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening og fredningsnævnet.

På det således foreliggende grundlag har Overfredningsnævnet kunnet tiltræde fredningsnævnets kendelse, herunder at der alene

vil være at yde erstatning for sikring af den offentlige færdselsret. Overfredningsnævnet har dog fundet, at der burde ske en vis forhøjelse af erstatningen, hvorfor man har tilbudt en samlet erstatning på 125.000 kr. inclusive udgifter til advokatbistand, idet man under de foreliggende særlige omstændigheder har anset benyttelse af advokatbistand for begrundet.

Da St. Ursulastiftelsen ikke har kunnet acceptere Overfredningsnævnets tilbud, har man i henhold til naturfredningslovens § 20 forelagt spørgsmålet om erstatningens fastsættelse for den i nævnte bestemmelse omhandlede taksationskommission. Ved en den 10. april 1969 afholdt taksationsforretning har taksationskommissionen herefter fastsat erstatningen til 125.000 kr. inclusive omkostninger ved advokatbistand.

Et kort, nr. Fr. 195, visende stiforløbet over matr. nr. 1 g, Farumgård, Farum sogn, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

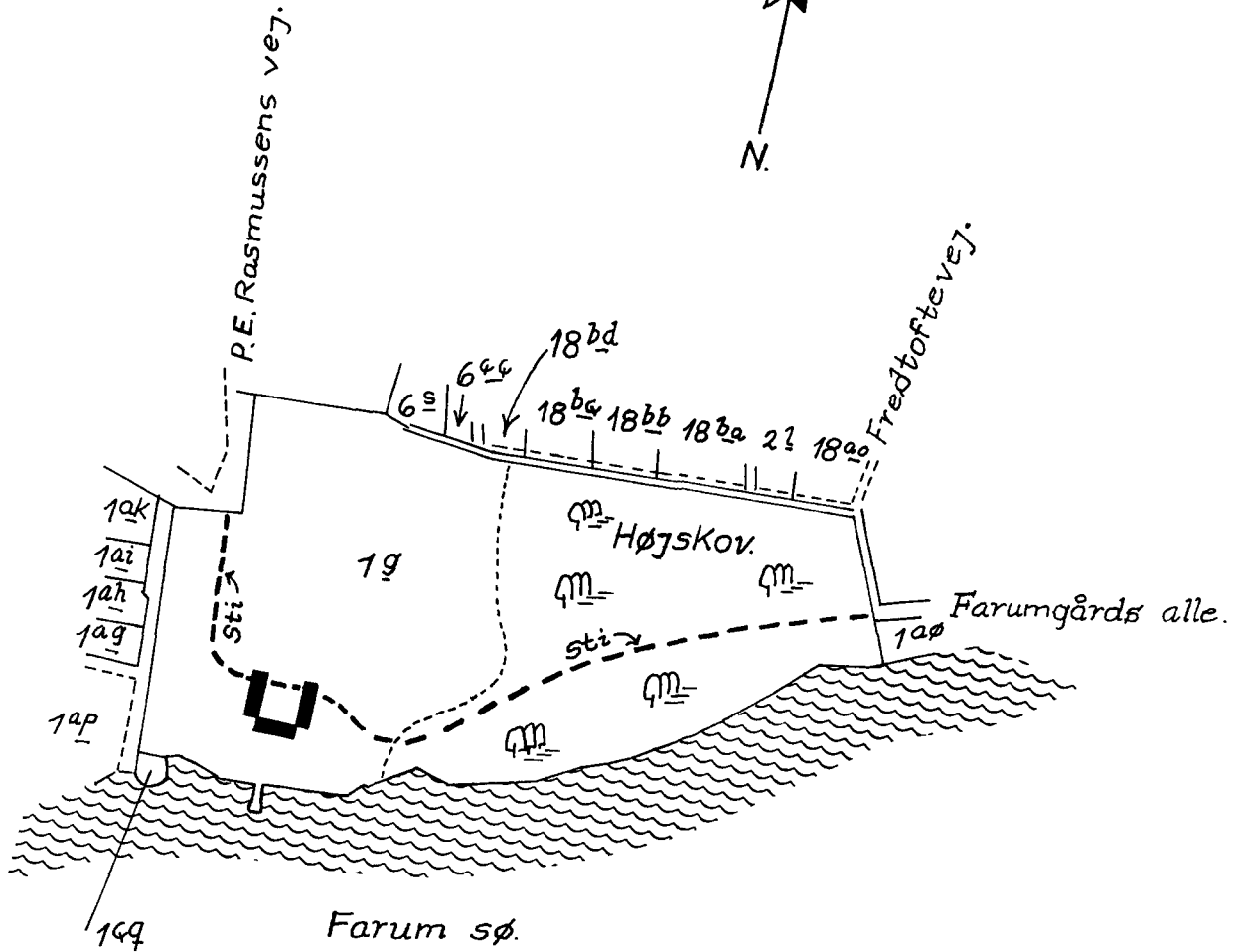
For tab ved den ved Overfredningsnævnets kendelse af 23. februar 1949 besluttede adgang for offentligheden til gående færdsel på matr. nr. 1 g, Farumgård, Farum sogn, ydes der St. Ursulastiftelsen, Bielefeldt, Den tyske Forbundsrepublik, en erstatning på 125.000 kr. inclusive udgifter til advokatbistand.

Erstatningen, der forrentes med 6 % p. a. fra den 5. februar 1968 til betaling sker, udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Frederiksborg amtsfond og de i amtsråds kredsen beliggende købstæder efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

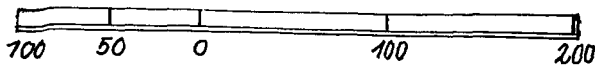
Udskriftens rigtighed
bekræftes

J. Garde
J. Garde.

kh/ib.

Farumgård.
 Farum sogn.
 - - - - Sti.
 Målforhold 1:4000.

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 10-7-69.
By: Farumgård.
Sogn: Farum.
Plan nr. FR 195.

OVERFREDNINGSNÆVNET>

U D S K R I F T

TINGLYST 1/3 1949

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1949, den 23. februar, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 765/47 vedrørende fredning af Farumgård og den dertil hørende park.

Den af fredningsnævnet for Frederiksborg amtsrådskreds den 23. juli 1947 afsagte kendelse er sålydende:

"I Skrivelse af 27. November 1945 til Farum Kommune har Ministeriet for offentlige Arbejder med Hensyn til Linieføringen for Stianlæg Nr. 6 udtalt, at man under Hensyn til at Ejeren af Farumgaard vil stille sig imødekommende overfor Spørgsmaalet om at give Offentligheden Adgang til Farumgaards Park, saafremt Stien ikke føres gennem Parken, vil være villig til - uanset den betydelig større Bekostning - at føre Stien Nord om Parken (gennem Farum By) paa Betingelse af at der ved behørig tinglyst Deklaration sikres Offentligheden Adgang til Farumgaards Park i tilfredsstillende Omfang samt paa Betingelse af at der paa Ejendommen tinglyses en Fredningsdeklaration i Overensstemmelse med et tidligere fremsendt Udkast.

Sogneraadet har derefter anmodet Fredningsnævnet om at afsige Kendelse om Fredningen og om Offentlighedens Adgang til Parken.

Ejeren af Farumgaard (matrikuleret som Matr. Nr. 1g, 1c og 14b af Farumgaard, Farum Sogn) er Set. Ursula Stiftelsen. Ved Henvendelse til Kommissarius for Konfiskation af tysk og japansk Ejendom er det blevet oplyst, at Stiftelsen ikke omfattes af

Konfiskationsbestemmelserne i Lov af 30/3 1946.

Med Hensyn til Fredningen er der mellem Ejeren af Farumgaard og Farum Sogneraad Enighed om at denne - uden noget Vederlag til Stiftelsen - bør ske saaledes:

Parken skal opretholdes som saadan og saaledes, at dens nuværende Karakter i alt væsentligt bevares, hvorfor tilstedeværende Alleer og Trægrupper ikke maa sløjfes.

Paa Ejendommen maa ikke rejses Ledningsmæster eller foretages yderligere Udstykning.

Ejendommens Bygninger henlægges som fredet Mindesmærke under Nationalmusæet i Henhold til § 7 i Lov Nr. 137 af 12. Marts 1918 om Bygningsfredning, saaledes at der ikke uden Nationalmusæets Tilladelse ved Ejendommen maa foretages nogen Bygningsændring, være sig indvendig eller udvendig, ved hel eller delvis Nedrivning, Ombygning eller Tilbygning, hvorved Ejendommens Stil, Karakter eller Udseende efter Musæets Skøn ændres.

Ejheller maa der opføres nye Bygninger, bortset fra, at det skal være den til enhver Tid værende Ejer af Ejendommen tilladt at opføre interimistiske mindre Huse til Fjerkra o. lign. under Forudsætning af, at det kan ske uden Forringelse af Ejendommens Skønhedsværdier.

Den intime landskabelige Forbindelse mellem Bygninger, Park og Sø skal - specielt med Hensyn til Vejanlæg og Stianlæg - stedsopretholdes.

Med Hensyn til Offentlighedens Adgang til Parken er der mellem Set. Ursula Stiftelse og Farum Sogneraad Enighed om, at denne vederlagsfrit vil være at tillade gennem Parken mellem den røde Laage og Hovedindkørselen til Farumgaard ad Stien langs Farum Sø, drejende til højre op gennem Farumgaards to Fløjporte og derfra ad Indkørselsvejen ud til den saakaldte "Sandvej" paa følgende Vilkaar:

1. Tilladelsen gælder kun for Fodgængere.

2. Færdsel er kun tilladt paa den for Adgang til offentlige Parker sædvanlige Tid af Dagen.
3. Færdsel og Ophold udenfor Stien (Vejen) er forbudt.
4. Opsætning af Skilte ved de to Indgange samt langs Stien (Vejen) bekostes af Farum Sogneraad, ligesom Stiftelsen overfor Sogneraadet har Krav paa Refusion af enhver anden Udgift, som den heromhandlede Færdselstilladelse maatte medføre.
5. Farum Sogneraad forpligter sig til at medvirke til, at Færdselstilladelsen bliver til mindst mulig Ulempe for Stiftelsen og dens Gæster samt til at foranledige Indskriden mod eventuelle Misbrug.
6. Stiftelsen forbeholder sig at tilbagekalde Færdselstilladelsen:
 - a. Saafremt der maatte blive ført en offentlig Vej eller Sti gennem Farumgaard's Park. Stiftelsens Ret til i saa Fald at kræve Erstatning herfor skal ikke være forringet paa Grund af den meddelte Færdselstilladelse.
 - b. Saafremt Færdselstilladelsen med Forventning maatte medføre væsentlig Ulempe for Stiftelsen eller dens Gæster.

Stiftelsen er villig til at underkaste sig Ministeriet for offentlige Arbejders Afgørelse af, hvorvidt Ulemperne maa anses for væsentlige.

Det er derimod ikke lykkedes at naa til Enighed om, hvorvidt Tilladelsen til offentlig Færdsel gennem Parken bør være begrænset i Tid.

Ministeriet for offentlige Arbejder og Farum Sogneraad modsætter sig en saadan Begrænsning, medens Set. Ursula Stiftelse holder paa, at den kun kan give Færdselstilladelsen som gældende saalænge Stiftelsen ejer Farumgaard, og at den, saafremt denne Begrænsning ikke føjes til, maa forbeholde sig at kræve Erstatning for den Forringelse i Ejendommens Salgsverdi, som Færdselstilladelsen medfører.

Nævnet erkender, at Stiftelsen ved at tilbyde Fredningen veder-

lagsfrit har ydet et værdifuldt Bidrag til Bevaring af den landskabelige Skønhed i Farum. selv om Stiftelsen muligvis i det væsentligste faar Ekvivalent herfor gennem Fritagelsen for at faa et offentligt Stianlæg ført gennem Parken.

Alligevel maa Nævnet skønne, at en tidsbegrænset Fredning er utilfredsstillende, selv om man formentlig tør anse det som en ret fjernt liggende Mulighed, at Stiftelsens Forhold skulde ændre sig saaledes, at en Afhændelse af Ejendommen og Parken maatte anses som paakrævet eller rimelig.

Herefter findes da Ministeriets og Sognerådets Synspunkt at burde følges. At Stiftelsen maa have Krav paa Erstatning, hvis Spørgsmaal om Afhændelse maatte blive aktuelt, anser Nævnet som selvfølgeligt; men man maa paa den anden Side anse det som umuligt paa nuværende Tidspunkt at vurdere, i hvilket Omfang et Erstatningskrav, der har en saa lidet aktuel Karakter som det foreliggende, bør tages til Følge.

Spørgsmaalet om Erstatning findes derfor at maatte udskydes, saaledes at det først afgøres, naar det har vist sig, at en Afhændelse skal finde Sted, og Vilkaerene for en saadan Afhændelse kendes.

D e r f o r b e s t e m m e s :

Ejendommen Farumgaard Matr. Nr. 1g, 1eq og 14b af Farumgaard, Farum Sogn, og den dertil hørende Park fredes i det foran bestemte Omfang.

Der sikres Offentligheden Ret til at færdes gennem Parken i det foran bestemte Omfang og paa de foran anførte Betingelser.

Spørgsmaalet om Erstatning til Ejeren vil være at tage op til Afgørelse, naar det kan godtgøres, at Ejendommen agtes afhændet.

Denne Kendelse vil være at tinglyse som servitutstiftende paa Ejendommen. Paataleret har Ejeren, Ministeriet for offentlige Arbejder, Nationalmuseet, Naturfredningsnævnet for Frederiksborg Amt og Danmarks Naturfredningsforening, hver for sig eller i Fore-

ning."

Sagen er forelagt overfredningsnævnet af fredningsnævnet, hvorhos den på foranledning af udvalget vedrørende københavns-egnens grønne områder er indkommet af statsministeriet. Statsministeriet mener i overensstemmelse med det nævnte udvalg, som mener, at ministeriet for offentlige arbejder betragter fredningen i forbindelse med retten til færdsel i parken som vederlagt ved, at stianlægget lægges udenfor parken, betænkelighed ved, at der ifølge kendelsen senere kan blive tale om udredelse af erstatning.

Overfredningsnævnet har den 7. maj 1948 besigtiget den fredede ejendom og forhandlet bl.a. med repræsentanter for statsministeriet, ministeriet for offentlige arbejder og nationalmuseet. Det oplystes, at det projekterede stianlæg muligvis ville afskære et hjørne af det til parken hørende engareal, og overfredningsnævnet opfordrede i denne anledning Frederiksborg amts vejinspektorat til at udarbejde et projekt, der ikke berører parkens arealer.

I henhold hertil har amtsvejinspektoratet udarbejdet et nyt projekt. Vejinspektoratet anfører, at fastlæggelse af et rensningsanlæg øst for Farungårds park har umuliggjort en linieføring for stianlægget over rensningsanlæggets grund, hvorfor det vil være nødvendigt, særlig af hensyn til cyklestianlæggets gode udførelse, at afskære og erhverve et engareal af Farungårds parks nordøstlige hjørne af størrelse ca. 1000 m².

Overfredningsnævnet mener under hensyn til det af vejinspektoratet anførte at måtte acquiescere ved det sidst fremkomne sti-projekt.

Den af udvalget vedrørende københavnsegnens grønne områder fremsatte betragtning vedrørende erstatningsspørgsmålet indeholder efter overfredningsnævnets opfattelse ikke tilstrækkelig begrundelse for at ændre den ved fredningskendelsen truffene ordning; thi det omhandlede stianlæg kunne kun føres gennem parken imod udredelse af erstatning.

Fredningsnævnets kendelse vil herefter kunne stadfæstes, dog med den ændring, som bliver en følge af det ny stiprojekt.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Frederiksborg amtsrådskreds den 23. juli 1947 afsagte kendelse vedrørende fredning af Farungård og den hertil hørende park stadfæstes, dog med den ovenfor angivne ændring.

Utskriftens rigtighed bekræftes.

overfredningsnævnets sekretær

FREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T
af
NATURFREDNINGSPROTOKOLLEN
for
NATURFREDNINGSNÆVNET
for
FREDERIKSBORG AMTS SYDLIGE FREDNINGSKREDS

F.S. 94/65:

Vedrørende erstatning for delvis fredning af Farumgård,
Farum Sogn.

K E N D E L S E

afsagt den 5. februar 1968.

CITERET FULDT UD

1 Under 6. marts 1965 vilskrev landsretssagfører Niels Arup som sagfører for St. Ursula-Stiftelse, Farumgård, fredningsnævnet således:

12/8 1969

"Under 23. februar 1949 afsagde overfredningsnævnet kendelse vedrørende fredningen af Farumgård og den dertil hørende park, og denne kendelse hvilede på den af Fredningsnævnet for Frederiksborg amt under 23/7 1947 afsagte kendelse. I fredningsnævnets kendelse fulgte man de synspunkter, som de offentlige myndigheder havde anlagt med hensyn til nødvendigheden af en fredning, men det blev også udtalt, at fredningsnævnet anså det for indlysende, at Sct. Ursula-

Længde af sti over matr.nr. 1 g Farumgård: 470 m

Matr. nr. 1^g og 1^{cq} er status quo fredet.

MATR.NR. 1 g og 1 cq

FARUMGÅRD

FARUM SOGN

ØLSTYKKE HERRED

FREDERIKSBORG AMT

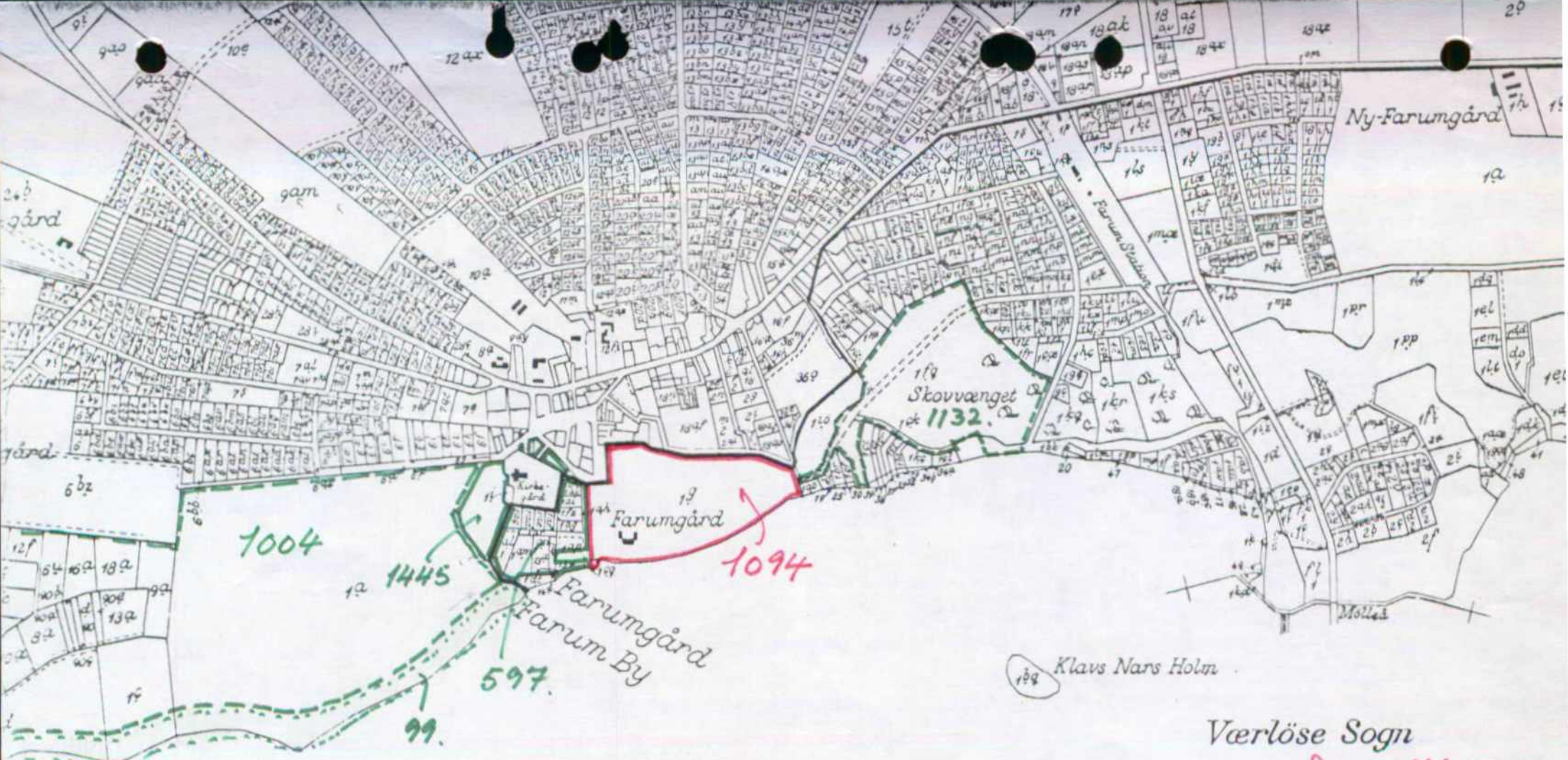
Dato. 3.10.1967.

Målforhold. 1:4000

J. Baum
landinspektør

Landinspektørerne Thinghuus, Larsen og Krog
Engtoftevej 10 - 3520 - Farum - Tlf. 950306.

REG. NR. 1094

Farum Sö

Værløse Sogn

Farumgård
 Reg. 1094
 Prindings kart.

1:10.000.

ing i 1:4000.

(Farum By)

FREDNINGSNÆVNET>

23/17-47

I N D E L S E ✓

afgøgt den 25. Juli 1947.
af Naturfredningsudvalget
for Frederiksborg Amt.

I skrivelse af 27. November 1945 til Farum Kommune har Ministeriet for offentlige Arbejder med Hensyn til Linieforsyningen for Stilling Nr. 6 udtalt, at man under Hensyn til at Ejeren af Farungård vil stille sig indstændende overfor Spørgsmålet om at give Offentligheden Adgang til Farungårds Park, endvidere at den ikke skal gøres gennem Parken, vil være villig til at give en betydelig større Bekæmpelse - at føre Stien Nord om Parken (gennem Høns Ly) som Betingelse af at der vil blive tilgodeset Offentligheden Adgang til Farungårds Park i tilfredsstillende Umfang samt på Betingelse af at der vil blive indgivet en Adgangsdeklaration i Overensstemmelse med et tidligere sket Frænsset Udkast.

Regnerudet har derefter anset Frænsset Udkast om at afgive Kondition om Adgangen og Offentligheds Adgang til Parken.

Ejeren af Farungård (matriculeret med Matr. Nr. 14, 15 og 16 af Farungård, Høns Ly) er Hr. Ursula Stålbjerg. Ved Henvendelse til Kommissarius for Konfiskation af Gods og Japansk Ejendom er det blevet oplyst, at Stålbjerg ikke omfattes af Konfiskationsbestemmelserne i Lov af 30/5 1946.

Med Hensyn til Fredningen af den mellem Ejeren af Farungård og Farum Kommune indgaaede om at denne - uden noget Vedlæg til Stiftelsen - bør ske endelig:

Parken skal opretholdes som sådan og skædes, at dens naturhistoriske Karakter i alt væsentligt bevares, hvorfor tilstedeværende Allee og Trugrupper ikke må afsjæves.

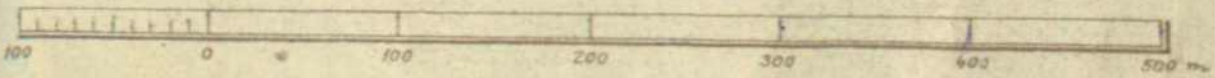
 status quo fredet

Dekl
28/2, 34
 Source
Kellingsgaard

FARUM SØ

M 2929
 grund 23/2-47
 Ofte 23/2-49

1:4000

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01094.00

Dispensationer i perioden: 24-08-2007

Den 24. august 2007
FRS nr. 19/07 sum

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

SCANNET

27 AUG. 2007

Advokat Tove H. Dahl
Att. advokat Jakob Lentz
Amagertorv 24
1160 København K

KOPI

Ref. JAL/LJ 800.786. Offentlighedens adgang til Farumgård

Ved skrivelse af 24. november 2006 rettede De henvendelse til fredningsnævnet for Frederiksborg Amt.

I henvendelsen redegjorde De på vegne af ejeren af Farumgård, Kresten Bergsøe, for problemer med offentlighedens færdsel på ejendommen og nedlagde i skrivelsen følgende påstande:

"Principalt:

Ejeren af Farumgaard er berettiget til at tilbagekalde den ved Overfredningsnævnets kendelse af 23. februar 1949 bekræftede aftale med kommunen om færdselstilladelse for det offentlig med den virkning, at offentligheden fremtidig forbydes adgang til Farumgaard.

Subsidiært:

Ejeren af Farumgaard er berettiget til at tilbagekalde den ved Overfredningsnævnets kendelse af 23. februar 1949 bekræftede aftale med kommunen om færdselstilladelse for det offentlige mod at acceptere, at der etableres en ny stil langs det nordlige skel som vist på kortskitse med adgang for offentligheden på følgende vilkår:"

Det fremgår af sagen, at Deres klient overtog ejendommen i 2002 ved arveudlæg fra sin mormor, Ruth Riis-Hansen, som i 1966 havde erhvervet ejendommen fra den tyske, katolske nonneorden, Sct. Ursula Stiftelsen.

Efter at fredningsnævnet for Frederiksborg Amt blev nedlagt pr. 1. januar 2007, har fredningsnævnet for København overtaget sagen.

Formanden for fredningsnævnet har telefonisk meddelt Dem, at fredningsnævnet ikke har kompetence til at meddele godkendelse af den ønskede tilbagekaldelse.

De har herefter rettet henvendelse til Miljøministeriet, og ved skrivelse af 3. juli 2007 har Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet, svaret blandt andet følgende:

SWS-121-00327

17

"Med henvisning til, at Stiftelsen som forudsat i den nævnte kendelse, ved en ny Overfredningskendelse af 12. august 1969 fik tilkendt en erstatning på kr. 125.000 for offentlighedens ret til færdsel, er det Skov-og Naturstyrelsens opfattelse, at det ovenfor nævnte forbehold hermed må anses for bortfaldet. En ændring af offentlighedens ret til at færdes ad den i kendelsen nævnte sti og i det heri beskrevne omfang må derfor behandles efter ansøgning til Fredningsnævnet om dispensation, som foreskrevet i naturbeskyttelseslovens § 50."

Herefter har De ansøgt fredningsnævnet om dispensation.

Der har været foretaget besigtigelse på Farumgård den 2. august 2007.

Under besigtigelsen har De på ejerens vegne nedlagt påstand om principalt, at der gives en dispensation således, at al offentlig færdsel forbydes, subsidiært, at der gives dispensation således, at der i stedet for den nuværende sti gennem gården til hovedbygningen føres en sti nord om ejendommen.

Overfredningsnævnets kendelse af 23. februar 1949 indeholder følgende:

"Med hensyn til Offentlighedens Adgang til Parken er der mellem Sct. Ursula Stiftelse og Farum Sogneraad Enighed om, at denne vederlagsfrit vil være at tillade gennem Parken mellem den røde Laage og Hovedindkørselen til Farumgaard ad Stien langs Farum Sø, drejende til højre op gennem Farumgaards to Fløjporte og derfra ad Indkørselsvejen ud til den saakaldte "Sandvej" paa følgende Vilkaar:

1. *Tilladelsen gælder kun for Fodgængere.*
2. *Færdsel er kun tilladt paa den for Adgang til offentlige Parker sædvanlige Tid af Dagen.*
3. *Færdsel og Ophold udenfor Stien (Vejen) er forbudt.*
4. *Opsætning af Skilte ved de to Indgange samt langs Stien (Vejen) bekostes af Farum Sogneraad, ligesom Stiftelsen overfor Sogneraadet har Krav på Refusion af enhver anden Udgift, som den heromhandlede Færdselstilladelse maatte medføre.*
5. *Farum Sogneraad forpligter sig til at medvirke til, at Færdselstilladelsen bliver til mindst mulig Ulempe for Stiftelsen og dens Gæster samt til at foranledige Indskriden mod eventuelle Misbrug.*
6. *Stiftelsen forbeholder sig at tilbagekalde Færdselstilladelsen:*
 - a. *Saafremt der maatte blive ført en offentlig Vej eller Sti gennem Farumgaards park. Stiftelsens ret til i saa Fald at kræve Erstatning herfor skal ikke være forringet paa Grund af den meddelte Færdselstilladelse.*
 - b. *Saafremt Færdselstilladelsen mod Forventning maatte medføre væsentlig Ulempe for Stiftelsen eller dens Gæster."*

Ifølge kendelsen blev ejendommen og den dertil hørende park fredet, og der blev sikret offentligheden ret til at færdes gennem parken på de nævnte vilkår.

Overfredningsnævnets kendelse er tinglyst som servitutstiftende deklARATION på ejendommen.

Under sagens behandling har Farum kommune, Danmarks Naturfredningsforening og Farum Naturparks Venner samt Lokalhistorisk Forening Farum udtalt sig imod dispensation.

Fredningsnævnet meddeler som tilkendegivet efter besigtigelsen afslag på den ansøgte dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, idet fredningsnævnet finder, at en dispensation fra fredningen i det ansøgte omfang eller en imødekommelse af den subsidiære påstand om en alternativ stiføring vil medføre en krænkelse af fredningens formål, som er at skabe adgang for offentligheden gennem de smukke omgivelser.

Fredningsnævnet finder anledning til at bemærke, at det af deklarationens vilkår punkt 5 fremgår, at Farum Sogneråd, nu Furesø kommune, er forpligtet til at medvirke til, at færdselstilladelsen bliver til mindst mulig ulempe for ejeren, og til at foranledige indskriden mod eventuelle misbrug.

Kopi af denne skrivelse sendes til Furesø kommune, Farum Naturparks Venner, Lokalhistorisk Forening Farum, Skov-og Naturstyrelsen samt Danmarks Naturfredningsforening m.fl. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til fredningsnævnet, der videresender den til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandling af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Hans Chr. Poulsen
formand

Sendt til:

Furesø kommune

Miljøcenter Roskilde

Skov- og Naturstyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite, Niels P. Hansen

Dansk Ornitologisk Forening, att. Knud Flensted

Kulturarvsstyrelsen

Friluftsrådets Gunnar Brüsch

Farum Naturplads Venner og Lokalhistoriske Venner